

Årsrapport 2017

Indhold

1. Påtegning	3
2. Beretning	4
2.1 Præsentation af virksomheden	4
2.2 Ledelsesberetning	5
2.3 Kerneopgaver og ressourcer.....	6
2.4 Målrapportering	7
2.5 Forventning til det kommende år.....	7
3. Regnskab – Konto 11.11.62. Tilsynet med Efterretningstjenesterne	8
3.1 Anvendt regnskabspraksis	8
3.2 Resultatopgørelse.....	8
3.3 Resultatdisponering	9
3.4 Balance	9
3.5 Egenkapitalforklaring	10
3.6 Likviditet og låneramme	11
3.7 Opfølgning på løsumsloft	11
3.8 Bevillingsregnskab og bevillingsafregning	11
4. Noter og bilag til Tilsynet med Efterretningstjenesternes årsrapport	13

1 Påtegning

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finansloven, som Tilsynet med Efterretningstjenesterne, CVR.nr. 35478431, er ansvarlig for: § 11.11.62. Tilsynet med Efterretningstjenesterne, herunder de regnskabsmæssige forordninger, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2017.

Det tilkendegives hermed:

- at Årsrapporten er rigtig, det vil sige, at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af midler og driften af den virksomhed, der er omfattet af årsrapporten.

København, den

7/3-18

Michael Klstrup
Formand

København, den

7/3-18

Barbara Bertelsen
Departementschef

2 Beretning

2.1 PRÆSENTATION AF VIRKSOMHEDEN

Tilsynet med Efterretningstjenesterne er et særligt uafhængigt kontrolorgan, der blev oprettet ved lov nr. 604 af 12. juni 2013 om Politiets Efterretningstjeneste (PET), der – ligesom lov nr. 602 af 12. juni 2013 om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) – trådte i kraft den 1. januar 2014. Tilsynet har finanslovmæssig tilknytning til Justitsministeriet og har adresse i København.

Tilsynet fører kontrol med, at Politiets Efterretningstjeneste (PET) behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen, og at Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) behandler oplysninger om i Danmark hjemmehørende fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen. Efter ikrafttrædelsen den 1. juli 2014 af lov nr. 713 af 25. juni 2014 om Center for Cybersikkerhed har tilsynet tillige ført kontrol med, at Center for Cybersikkerhed (CFCS) behandler oplysninger om fysiske personer i overensstemmelse med lovgivningen.

Tilsynet påser efter klage eller af egen drift, at PET og FE overholder lovgivningens regler om

- tilvejebringelse af oplysninger, herunder om indsamling og indhentning,
- intern behandling af oplysninger, herunder om frister for sletning af oplysninger,
- videregivelse af oplysninger, herunder tjenesterne imellem samt videregivelse til andre danske forvaltningsmyndigheder, private, udenlandske myndigheder og internationale organisationer, og
- forbud mod at behandle oplysninger om en i Danmark hjemmehørende fysisk person alene på baggrund af den pågældendes lovlige politiske virksomhed.

Efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person skal tilsynet tillige undersøge, om PET uberettiget behandler oplysninger om vedkommende. Tilsynet sikrer, at dette ikke er tilfældet, og giver herefter den pågældende meddelelse herom (den indirekte indsigtssordning). Tilsvarende indirekte indsigtssordning gælder i forhold til FE for så vidt angår anmodninger fra en i Danmark hjemmehørende fysisk eller juridisk person.

Tilsynet påser efter klage eller af egen drift, at CFCS overholder lovgivningens regler om

- indgreb i meddelelshemmeligheden,
- behandling af personoplysninger,
- analyse, videregivelse og sletning af data, og
- krav til sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Både i relation til efterretningstjenesterne og centret afgør tilsynet selv intensiteten af sin kontrol, herunder i hvilket omfang kontrollen skal være fuldstændig eller stikprøvevis, hvilke sagsområder, der særskilt skal prioriteres, og i hvilket omfang tilsynet vil tage sager op af egen drift.

Tilsynet består af fem medlemmer, der er udpeget af justitsministeren efter forhandling med forsvarsministeren. Formanden, der skal være landsdommer, er udpeget efter indstilling fra præsidenterne for Østre Landsret og Vestre Landsret, mens de øvrige medlemmer er udpeget efter drøftelser med Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.

Medlemmerne er:

- landsdommer Michael Kistrup, Østre Landsret (formand)
- juridisk chef Pernille Christensen, Kommunernes Landsforening
- professor Jørgen Grønnegård Christensen, Aarhus Universitet
- professor Henrik Udsen, Københavns Universitet
- bestyrelsesformand Erik Jacobsen, Roskilde Universitet

Tilsynet bistås af et sekretariat, der i udøvelsen af sit hverv alene er undergivet tilsynets instruktion. Tilsynet bestemmer selv, hvem der skal ansættes i sekretariatet og herunder hvilken uddannelsesmæssig baggrund og øvrige kvalifikationer, den pågældende skal have. Ved årets udgang bestod sekretariatet af en juridisk sekretariatschef, en souschef, to jurister, en it-konsulent og en kontorfunktionær.

Sekretariatet, der således varetager det daglige arbejde for tilsynet, tilbringer i gennemsnit tre dage om ugen hos henholdsvis PET og FE og en halv til en hel dag om ugen hos CFCS, hvor sekretariatet foretager kontroller og afholder møder med efterretningstjenesternes og centrets personale med henblik på afklaring af spørgsmål.

2.2 LEDELSESBERETNING

Årsrapporten aflægges for hovedkonto § 11.11.62. Tilsynet med Efterretningstjenesterne. Tilsynets ordinære bevilling på finansloven for 2017 udgjorde 8,2 mio. kr., heraf 6,8 mio. kr. i lønsum. Hertil kom et overført overskud fra 2016 på 1,3 mio. kr. til virksomhedens egenkapital.

Tilsynet har i 2017 gennemført en omfattende og intensiv kontrol med PET, FE og CFCS' behandling af personoplysninger. Tilsynet har tilrettelagt sine kontroller således, at tilsynets sekretariat har foretaget kontroller og afholdt møder med tjenesterne og centrets personale med henblik på afklaring af spørgsmål mv. Resultaterne af kontrollerne er herefter forelagt tilsynet på månedlige møder, hvor det blandt andet er besluttet, om konkrete oplysninger har givet anledning til yderligere spørgsmål til PET, FE eller CFCS. I løbet af året har tilsynet endvidere deltaget i flere møder med tjenesten, hvor emner af konkret karakter, som er affødt af de udførte kontroller, og emner af mere generel karakter blev drøftet.

Om tilsynets virksomhed i 2017 henvises i øvrigt til tilsynets årsredegørelser for 2017 om kontrollen af PET, FE og CFCS, der forventes afgivet til henholdsvis justitsministeren og forsvarsministeren i maj 2018.

Som det fremgår af tabel 1, har de ordinære driftsindtægter været tilstrækkelige til at dække tilsynets ordinære driftsomkostninger, idet årets resultat er et overskud på 1,0 mio. kr. Årets resultat i forhold til de samlede indtægter medfører en overskudsgrad på 12,2 pct.

Tilsynets mindreforbrug i 2017 skyldes hovedsagligt ændringer i den personalemæssige sammensætning og at tilsynet, som følge heraf, har udsat ansættelse af de sidste medarbejdere under det budgetterede personale.

I 2018 forventer tilsynet at konsolidere driften og nå til det faste antal ansatte i sekretariatet, forudsat at tilsynet ikke tilføjes nye opgaver. Driftsomkostningerne forventes også at få en mere stabil profil, idet der dog løbende vil være nye og forventeligt omkostningskrævende krav til sikkerhedsudstyr mv.

Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Mio. kr., løbende priser	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-8,2	-8,2	-8,4
- Heraf indtægtsført bevilling	-8,2	-8,2	-8,4
- Heraf eksterne indtægter	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsomkostninger	6,9	7,2	8,4
- Heraf løn	4,5	4,5	5,2
- Heraf afskrivninger	0,0	0,0	0,0
- Heraf øvrige omkostninger	2,4	2,7	3,2
Resultat af ordinær drift	-1,3	-1,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-1,3	-1,0	0,0
Årets resultat	-1,3	-1,0	0,0
Balance			
Anlægsaktiver	0,1	0,1	0,0

Omsætningsaktiver	2,6	4,1	0,0
Egenkapital	1,9	2,9	0,0
Langfristet gæld	0,0	0,0	0,0
Kortfristet gæld	0,7	1,1	0,0
Lånerammen	1,0	0,0	0,0
Træk på lånerammen	0,0	0,0	0,0
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Negativ udsvingsrate	17,7	17,8	27,9
Overskudsgrad	16,0 %	12,2 %	3,6 %
Bevillingsandel	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	7,1	6,7	7,0
Årsværkspris	0,633	0,673	0,743
Lønomsætningsandel	54,8 %	55,0 %	61,9 %
Lønsumsloft	6,8	6,8	7,0
Lønforbrug	4,5	4,5	5,2

Tabel 2: Virksomhedens hovedkonti (mio. kr.)

		Bevilling (FL+TB)	Regnskab	Overført overskud ultimo/ videreførsel ultimo
I alt	Udgifter	8,2	7,2	2,8
	Indtægter	0,0	0,0	0,0
11.11.62	Udgifter	8,2	7,2	2,8
	Indtægter	0,0	0,0	0,0

Årets regnskabsresultat er således 1,0 mio. kr., som videreføres til opsparingen, som ved indgangen af 2018 udgør 2,8 mio. kr. Tilsynets opsparing forventes blandt andet anvendt til investering i yderligere foranstaltninger vedrørende sikkerhed ved behandling af klassificerede oplysninger.

2.3 KERNEOPGAVER OG RESSOURCER

Tilsynet har i 2017 gennemført omfattende og intensive kontroller med PET, FE og CFCS' behandling af personoplysninger.

I relation til PET har tilsynet prioriteret tjenestens overholdelse af reglerne om:

- tilvejebringelse af oplysninger,
- intern behandling af oplysninger, herunder slettefrister, journaliseringspligt og informationssikkerhed,
- videregivelse af oplysninger, og
- lovlig politisk virksomhed.

Vedrørende FE har tilsynet prioriteret tjenestens overholdelse af reglerne om:

- tilvejebringelse af oplysninger,
- intern behandling af oplysninger, herunder slettefrister og informationssikkerhed,
- videregivelse af oplysninger, og
- lovlig politisk virksomhed.

For så vidt angår CFCS har tilsynet prioriteret centrets overholdelse af reglerne om:

- indgreb i meddelelseshemmeligheden,
- behandling af personoplysninger,
- analyse, videregivelse og sletning af data, og
- sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med centrets behandling af personoplysninger.

Tilsynet har i 2017 tillige foretaget kontrol af henholdsvis PET, FE og CFCS' interne kontrol.

Tabel 3. Sammensætning af økonomi for virksomhedens opgaver (mio. kr.)

Opgave	Bevilling (FL+TB)	Øvrige Indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse og administration	0,9	0,0	1,3	-40 %
Tilsyn med efterretningstjenesterne	7,3	0,0	5,9	140 %
I alt	8,2	0,0	7,2	100 %

Generel ledelse og administration har i 2017 haft højere omkostninger end forventet som følge af yderligere anvendte ressourcer på intern sikkerhed og it-drift.

2.4 MÅLRAPPORTERING

Tilsynet har ikke fastsat interne målsætninger for 2017.

Tilsynet har i 2017 haft fokus på at få gennemført omfattende og intensive kontroller af efterretningstjenesterne og centrets behandling af personoplysninger.

Tilsynets valg af kontrolområder har været baseret på en risiko- og væsentlighedsvurdering af, hvilke områder der særligt måtte forventes at kunne give problemer, ligesom valg af metode har været tilpasset de enkelte kontrolområder. I 2017 har tilsynet haft et særligt fokus på at konsolidere og styrke tilsynets arbejde med risiko- og væsentlighedsvurdering af henholdsvis PET, FE og CFCS samt de standarder og metoder, som anvendes i den retlige kontrol heraf. Det er afgørende for tilsynet, at de enkelte kontroller er velunderbygget og dokumenteret samt at de er tilrettelagt på baggrund af en tilstrækkelig efterretningsfaglig og teknisk forståelse.

Om tilsynets virksomhed i 2017 henvises i øvrigt til tilsynets årsredegørelser for 2017 om kontrollen af PET, FE og CFCS, der forventes afgivet til henholdsvis justitsministeren og forsvarsministeren i maj 2018.

2.5 FORVENTNING TIL DET KOMMENDE ÅR

Tilsynet forventer i 2018 at videreudvikle interne arbejdsgange og løbende tilpasse såvel metoder som fokusområder for at optimere kontrollen af tjenesterne og centret.

For så vidt angår de bevillingsmæssige rammer for 2018 forventer tilsynet i det væsentlige at anvende det bevilgede beløb.

Tabel 4: Forventninger til det kommende år (mio. kr.)

	Regnskab 2017	Grundbudget 2018
Bevilling og øvrige indtægter	-8,2	-8,4
Udgifter	7,2	8,4
Resultat (minus lig med overskud)	-1,0	0,0

3. Regnskab – Konto 11.11.62 Tilsynet med Efterretningstjenesterne

3.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Tilsynets regnskabspraksis følger retningslinjerne i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Statens Koncern System (SKS) og Navision er anvendt som primære kilder. Statens Koncern System er anvendt som kilde til tabellerne vedrørende resultatdisponering og egenkapitalforklaring.

Rigsrevisionen foretager bevillingskontrollen på nyt grundlag i forhold til tidligere år. Det betyder, at tilsynet i 2017 indrapporterer og forklarer om de væsentligste afvigelser mellem opstillede mål og resultater samt mellem bevillings- og regnskabstal i henholdsvis kapitel 2 og 3 i årsrapporten.

3.2 RESULTATOPGØRELSE

Tabel 5: Resultatopgørelse (mio. kr., løbende priser)

	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-8,2	-8,2	-8,4
Salg af varer og tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0
Tilskud til egen drift	0,0	0,0	0,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-8,2	-8,2	-8,4
Ordinære driftsomkostninger			
<i>Ændring i lagre</i>			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	0,5	0,5	0,5
Forbrugsomkostninger i alt	0,5	0,5	0,5
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	3,9	4,0	4,0
Andre personaleomkostninger	0,0	0,0	0,0
Pension	0,6	0,6	0,7
Lønrefusion	0,0	0,0	0,0
Personaleomkostninger i alt	4,5	4,5	5,2
<i>Af- og nedskrivninger</i>			
Andre ordinære driftsomkostninger	1,9	2,2	3,2
Ordinære driftsomkostninger i alt	6,9	7,2	8,4
Resultat af ordinær drift	-1,3	-1,0	0,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0,0	0,0	0,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0

Resultat før finansielle poster	-1,3	-1,0	0,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før ekstraordinære poster	-1,3	-1,0	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-1,3	-1,0	0,0

Om den bevillingsmæssige udvikling 2014-2018

2014 var præget af at være året for tilsynets etablering og opbygning og dermed året for store investeringer i lokaler og sikkerhedsforanstaltninger, som er nødvendige for tilsynets opgavevaretagelse. Visse investeringer blev dog først foretaget i 2015, hvilket til dels forklarer merforbruget i 2015.

Tilsynet har valgt en gradvis opbygning af ansættelserne i sekretariatet for på denne måde at sikre både kvalitet i oplæringen af de ansatte og en løbende afklaring af de kompetenceprofiler, som tilsynet har behov for. Dette forklarer det stigende lønsumsforbrug i 2015 og 2016, hvor tilsynet blev tilført en øget bevilling som led i lov nr. 1571 af 15. december 2015 om ændring af lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) (Styrket indsats mod aktiviteter i udlandet, der kan indebære en terrortrussel mod Danmark og danske interesser).

Tilsynets mindreforbrug i 2017 skyldes hovedsagligt ændringer i den personalemæssige sammensætning og at tilsynet, som følge heraf, har udsat ansættelse af de sidste medarbejdere under det budgetterede personale.

I 2018 forventer tilsynet at konsolidere driften og nå til det faste antal ansatte i sekretariatet, forudsat at tilsynet ikke tilføres nye opgaver. Driftsomkostningerne forventes også at få en mere stabil profil, idet der dog løbende vil være nye og forventeligt omkostningskrævende krav til sikkerhedsudstyr mv.

3.3 RESULTATDISPONERING

Tabel 6: Resultatdisponering (mio. kr.)

	Regnskab	Regnskab	Budget
	2016	2017	2018
Disponeret til bortfald	0,0	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	1,3	1,0	0,0

3.4 BALANCE

Tabel 7: Balance (mio. kr.)

Aktiver	Primo 2017	Ultimo 2017	Passiver	Primo 2017	Ultimo 2017
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
Immaterielle anlægsaktiver			Reguleret egenkapital (startkapital)	0,1	0,1
Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,0	0,0	Opskrivninger	0,0	0,0

Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0	Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	0,0	0,0	Udbytte til staten	0,0	0,0
<i>Materielle anlægsaktiver</i>			Overført overskud	1,8	2,8
Grunde, arealer og bygninger	0,0	0,0	Egenkapital i alt	1,9	2,9
Infrastruktur	0,0	0,0	Hensatte forpligtelser	0,1	0,2
Transportmateriel	0,0	0,0	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	0,0	0,0	FF4 Langfristet gæld	0,0	0,0
Inventar og IT-udstyr	0,0	0,0	Donationer	0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	0,0	0,0	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	0,0	0,0	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Statsforskrivning	0,1	0,1	Langfristet gæld i alt	0,0	0,0
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Finansielle anlægsaktiver i alt	0,1	0,1	Leverandører af varer og tjenesteydelser	0,1	0,5
Anlægsaktiver i alt	0,1	0,1	Anden kortfristet gæld	0,1	0,1
Omsætningsaktiver:			Skyldige feriepenge	0,5	0,6
Varebeholdning	0,0	0,0	Reserveret bevilling	0,0	0,0
Tilgodehavender	0,0	0,1	Igangværende arbejder for fremmed regning	0,0	0,0
Værdipapirer	0,0	0,0	Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0
<i>Likvide beholdninger</i>			Kortfristet gæld i alt	0,7	1,1
FF5 Uforrentet konto	1,3	2,6	Gæld i alt	0,7	1,1
FF7 Finansieringskonto	1,3	1,4	Passiver i alt	2,7	4,2
Andre likvider	0,0	0,0			
Likvide beholdninger i alt	2,6	4,0			
Omsætningsaktiver i alt	2,6	4,1			
Aktiver i alt	2,7	4,2			

3.5 EGENKAPITALFORKLARING

Tabel 8: Egenkapitalforklaring (mio. kr.)

	2016	2017
Egenkapital primo regnskabsåret	0,0	0,0
Startkapital primo	0,1	0,1

+ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	0,1	0,1
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	1,8	1,8
+primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+overført fra årets resultat	0,0	1,0
- bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	1,8	2,8
Egenkapital ultimo regnskabsåret	1,9	2,9

3.6 LIKVIDITET OG LÅNERAMME

Tabel 9: Udnyttelse af låneramme (mio. kr.)

	2017
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver pr. 31. december 2015	0,0
Låneramme pr. 31. december 2016	1,0
Udnyttelsesgrad i procent	0,0 %

3.7 OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT

Tabel 10: Opfølgning på lønsumsloft (mio. kr.)

Hovedkonto	§ 11.11.62
Lønsumsloft FL	6,8
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	6,8
Lønforbrug under lønsumsloft	4,5
Difference	2,3
Akkumuleret opsparing ultimo 2016	7,4
Akkumuleret opsparing ultimo 2017	9,7

Som det fremgår af tabel 10, har tilsynet haft et mindreforbrug af lønsumsmidler i 2017 i forhold til lønsumsloftet.

3.8 BEVILLINGSREGNSKAB OG BEVILLINGSAFREGNING

Tabel 11: Bevillingsregnskab (mio. kr.)

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype		Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse ultimo
§ 11.11.62.	Tilsynet med Efterretnings tjenesterne	Driftsbevilling	Udgifter	8,2	7,2	1,0	2,9
			Indtægter	0	0	0	0

Tilsynets hovedkonto for finansloven for 2017 er budgetteret med en nettoudgiftsbevilling på 8,2 mio. kr.

Regnskabet udviser et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. svarende til en overskudsgrad på 12,2 pct. i forhold til bevillingen.

4. Noter og bilag til Tilsynet med Efterretningstjenesternes årsrapport

NOTE 1

Tilsynet har i 2018 hensat 200.000 kr. til reetablering af lejede lokaler. Reetableringen forventes foretaget i 2018, og er et led i en opdatering som følge af nedslidning.